

خزرا با و شاهی جهاه نور (س)

فارسی (خواندن و درک متن)

آموزش و پرورش شهرستان ثلاث باباجانی

تاریخ: ۹۳/۱۰ /

مدرسه ی حمزه (شهر ازگله)

زمان آزمون: ۶۰ دقیقه

پایه:اول

نیمسال اول

نام و نام خانوادگی :

شناخت و معنی واژه (۲ نمره)

۱) در جمله ها و عبارت های زیر، معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.

- الف) توی گلدسته های یک گنبد روز و شب زائر حرم باشیم
ب) جوانان اهل فکر کردن و تحلیل کردن هستند.
ج) نگشت آسایشم یک لحظه دمساز
د) نیروی جوانی را با تأمل و بصیرت همراه کنید.

خود ارزیابی (۳ نمره)

۲) منظور شبنم در مصراع «گفت می خواهم آفتاب شوم» چیست؟

۳) منظور از عبارت «آینده با حرف ساخته نمی شود» چیست؟

۴) این بیت از مولوی (این درختانند همچون خاکیان/دست ها بر کرده اند از خاکدان) با کدام گزینه ارتباط دارد؟

- الف - نسیم مانند مادری مهربان و اداب دان به کودکان خویش درس حق شناسی و ادب می آموزد. ☐
ب - باتکان دادن دست هایم به احساسات خاموش اما سرشار از پاکی و صفای سبزه های معصوم پاسخ می گفتم. ☐
ج - درختان سرسبز صحرا را دیدم که شاخه ی دست های خویش را به آسمان بر افراشته بودند و دعا می کردند. ☐
د - من با غرور و مهربانی و خشنودی درختان باغ و صحرا را تماشا می کردم گویی با هریک خویشاوندم. ☐

۵) در بیت (روشن و گرم و زندگی پرداز آسمان مثل یک تبسم شد) منظور شاعر از «آسمان مثل تبسم شد» چیست؟

۶) باتوجه به بیت «نمودش بس که دور آن راه نزدیک شدش گیتش به پیش چشم تاریک» چرا گیتی به چشم کیوتر بچه تاریک شد؟

دانش های زبانی و ادبی (۳ نمره)

۷) در بیت روبه رو چه آرایه ای به کار رفته است؟ " غنچه هم گفت گرچه دلتنگم مثل لبخند باز خواهم شد"
الف) تشبیه و تشخیص ☐ ب) تلمیح ☐ ج) تشبیه ☐ د) تشخیص ☐

۸) در بیت (نهاد ، مفعول و متمم) را مشخص کنید. کیوتر بچه ای با شوق پرواز به جرئت کرد روزی بال و پر باز

۹) آرایه ی تشخیص را همراه با مثال شرح دهید.

۱۰) هر گاه بخواهیم مقصود خود را بیان کنیم، از ((.....)) استفاده می کنیم اما وقتی بخواهیم همان مقصود و منظور را زیباتر و تأثیرگذارتر بیان کنیم، از ((.....)) بهره می گیریم.

۱۱) گزینه درست را مشخص نمایید.

- الف - جمله ای که انجام کاری را از ما درخواست یا خواستی را بیان می کند، جمله ی پرسشی نام دارد. ☐
ب - از کلمات هم خانواده برای زیبایی و تأثیر گذاری سخن و نوشته استفاده می شود. ☐
ج - به کلمه هایی که معمولاً در ابتدای جمله می آیند و انجام کاری یا داشتن حالتی به آنها نسبت داده می شود «مفعول» می گویند. ☐
د - هر گاه نویسنده یا شاعر بخواهد بر چیزی تأکید کند آن را تکرار می کند حتی گاهی به تکرار یک بیت در شعر می پردازد. ☐

۱۲) کدام گزینه با هم هم خانواده نیستند؟
الف - نظر ، نظرات ☐ ب - جاری ، جریان ☐ ج - مثل ، مانند ☐ د - مقتدر ، قادر ☐

۱۳) کدام گزینه با بقیه تناسب کمتری دارد؟
الف) شکفتن ☐ ب) شکوفه ☐ ج) جوانه ☐ د) پاییز ☐

درک متن (۴نمره)

۱۴) باتوجه به دو بیت روبه رو به سوالات پاسخ دهید.
 باخودش زیر لب چنین می گفت:
 آرزوایتان چه رنگین است!

کاش روزی به کام خود برید
 بچه آرزوی من این است!

الف) زیر لب با خود سخن گفتن در مصراع اول یعنی؟ (۱) فریاد زدن (۲) مردن (۳) زمزمه کردن (۴) از ترس ناله کردن

ب) (به کام خود رسیدن) به چه معناست؟ (ج) آرزوی معلم چه بود؟

د) در کلاس جنگل سبز، زنگ تفریح را چه کسی زد؟

۱۵) در عبارت «گفت: جان پدر! تو نیز اگر بختی به از آن که در پوستین خلق افتی» «در پوستین خلق افتادن» یعنی؟

الف) با مردم درگیر شدن (ب) پوست مردم را کندن (ج) از دیگران غیبت کردن (د) به مردم توجه کردن

۱۶) مفهوم بیت «توراوش هنرمی باید اندوخت
 حدیث زندگی می باید آموخت» چیست؟

۱۷) در بیت «تورا پرواز بس زود است و دشتوار
 ز نوکاران که خواهد کار بسیار؟» منظور از نوکاران چه کسانی است؟

۱۸) درباره ی این جمله توضیح دهید: «قلب، لانه گنجشک نیست که بهار ساخته شود و در پاییز باد آن را با خودش ببرد».

۱۹) «از زمین تا آسمان تفاوت کرده است» یعنی؟

بیان معنی شعر و نثر (۴نمره)

۲۰) معنی بیت ها و متن های داده شده را به زبان ساده و امروزی بنویسید.

الف) از ظلمت خود رهایی ام ده
 با نور خود آشنایی ام ده

ب) نگردد شاخک بی بن برومند
 ز تو سعی و عمل باید ز من پند

ج) خیلی راحت ولو شده بودند.

د) نمودش بس که دور آن راه نزدیک
 شدش گیتی به پیش چشم تاریک

ه) این ها چرا صلاح و پارسایی و صداقت جوانان را نمی بینند؟

و) غنچه هم گفت: گرچه دل تنگم
 مثل لبخند باز خواهم شد.

حفظ شعر (۲نمره)

۲۱) بیت های داده شده را کامل کنید.

الف- ای هست کن اساس هستی

ب- گفت پنجم: «حرآن کو سر نهنت

ج- بانسی که زندگی در اوست
 باز چشم جوانه ای وا شد